

Redovisning av uppdrag avseende läromedel i
grundskolan

11

2023UKFN161

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Datum
2023-05-15

Diarienummer
2023UKFN161 100

Redovisning av uppdrag avseende läromedel i grundskolan

Förslag till beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid anser att uppdraget är genomfört och därmed avslutat.

Sammanfattning av ärendet

Välståndsnämnden beslutade den 31 augusti 2022 § 169 att ge förvaltningen i uppdrag att redovisa på skolenhetsnivå hur läromedelsbudgeten, som förstärktes med 50 procent i budgeten 2018, används och till vad. I uppdraget ingick att förvaltningen ska redovisa eventuella kvarstående brister för läromedel på detaljnivå samt skolenheternas plan för att åtgärda eventuella brister. Förvaltningen skulle även redovisa hur finansiering och utbyten sker för digitala hjälpmedel.

Budgeten för läromedel ökade med 1 tkr per elev till cirka 2 tkr 2018. Syftet med resursökningen var att ge rektorerna en ökad möjlighet till att vidta olika åtgärder eller göra inköp och aktiviteter för att höja elevernas måluppfyllelse. Inför år 2021 minskades anslaget med 1 tkr per elev i grundskolan och flyttades över till särskolan. Anledningen var främst elevökning inom särskolan.

Rektor har det ekonomiska ansvaret för skolans budget och kan därmed besluta om hur medlen används för att på bästa sätt ge eleverna de förutsättningar som behövs. De flesta skolor har prioriterat personalförstärkningar över inköp av läromedel mellan 2018 och 2021.

Regeringen beslutade den 2 mars 2023 att införa ett nytt statsbidrag för inköp av vissa läromedel. Statsbidraget gör det möjligt för skolhuvudmän att söka statsbidrag för att köpa läromedel till förskoleklassen, grundskolan och anpassade grundskolan. Statsbidraget kan användas till läroböcker som förlag har producerat. Det kan vara läroböcker med eller utan digitala komponenter, som är framtagna för att användas i undervisningen. För Härryda kommun uppgår bidragsramen för 2023 till ca 3 mnkr.

Majoriteten av skolorna önskar uppdatera tillgången till vissa läromedel. Förvaltningen bedömer att det nya statsbidraget för läromedel 2023, tillsammans med enheternas skolplaner och förvaltningens resursökning

genom extra förstärkning för läromedel, sammantaget skapar förutsättningar för god tillgång till läromedel i grundskolan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 15 maj 2023
- Protokollsutdrag VFN §169 Ordförandeinitiativ om uppdrag avseende läromedel

Ärendet

Välståndsnämnden beslutade den 31 augusti 2022 § 169 att ge förvaltningen i uppdrag att redovisa på skolenhetsnivå hur läromedelsbudgeten, som förstärktes med 50 procent i budgeten 2018, används och till vad. I uppdraget ingick att förvaltningen även ska redovisa eventuella kvarstående brister för läromedel på detaljnivå samt skolenheternas plan för att åtgärda eventuella brister. Förvaltningen skulle även redovisa hur finansiering och utbyten sker för digitala hjälpmedel.

Rektor har det ekonomiska ansvaret för skolans budget och kan därmed besluta om hur medlen används för att på bästa sätt ge eleverna de förutsättningar som behövs. I budgeten för läromedel och lekmaterial ryms flera olika delar som behövs för en fungerande undervisning. Exempel på detta kan vara:

- Anpassat material för nyanlända elever och elever i behov av stöd
- Digital och elektronisk utrustning till slöjd, musik och teknik
- Digitala läromedel och appar - matematik, bildstödsprogram etc
- Digitala verktyg - komplement, utökning och reparation
- Komplettering och nyinköp av läromedel
- Laborativt material till NO
- Livsmedel till hem- och konsumentkunskap
- Material för att anpassa lärmiljöer
- Medel till arbetslagen för material, studiebesök mm
- Robotar och programmering
- Skönlitteratur till skolbibliotek och klassuppsättningar

Inför varje nytt budgetår/läsår samverkar rektor med de fackliga organisationerna kring hur budgeten fördelas på skolan.

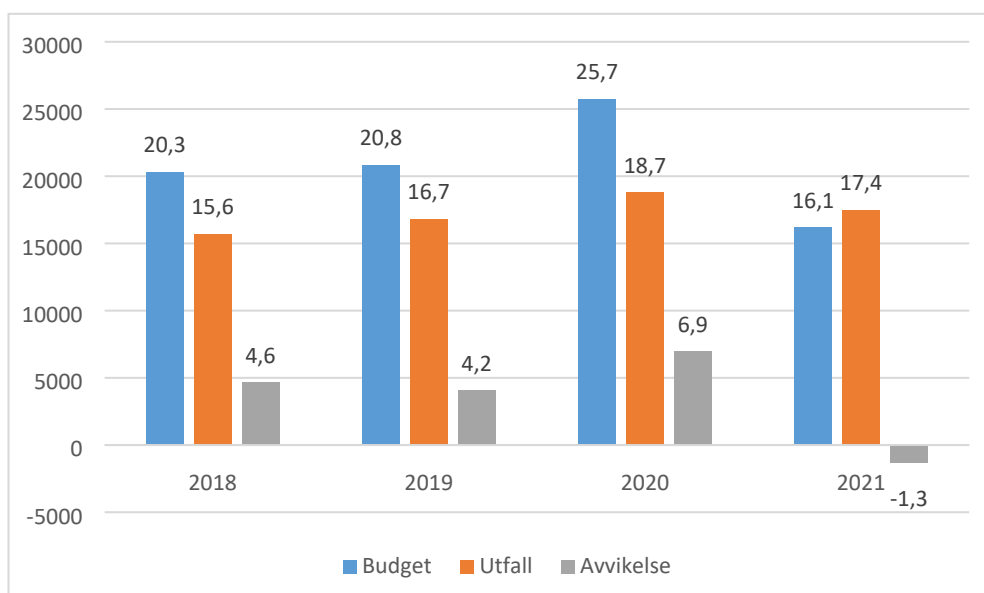
Grundskolans elevpeng gällande läromedel och lekmaterial är till och med 2022 uppdelad i fyra delar; fritidshem, förskoleklass, grundskola 1–5 och grundskola 6-9. Från och med 2023 är elevpengen i stället uppdelad enligt den nya stadiindelningen. I tabellen nedan redovisas hur många kronor per elev läromedelsbudgeten uppgår till för budgetår 2022 beroende på elevens ålder.

Indelning	Läromedel/Lekmaterial (kr/elev)	Läromedel datorer (kr/elev)
Fritidshem	50	0
F-klass	470	1 200
Grundskola ÅK 1-5	910	1 200
Grundskola ÅK 6-9	1 370	1 200

Nyinköp av digitala verktyg görs årligen till årskurserna F, 4 och 7 utifrån gällande elevantal vilket innebär att varje digitalt verktyg används i cykler om 3 eller 4 år innan utbyte sker.

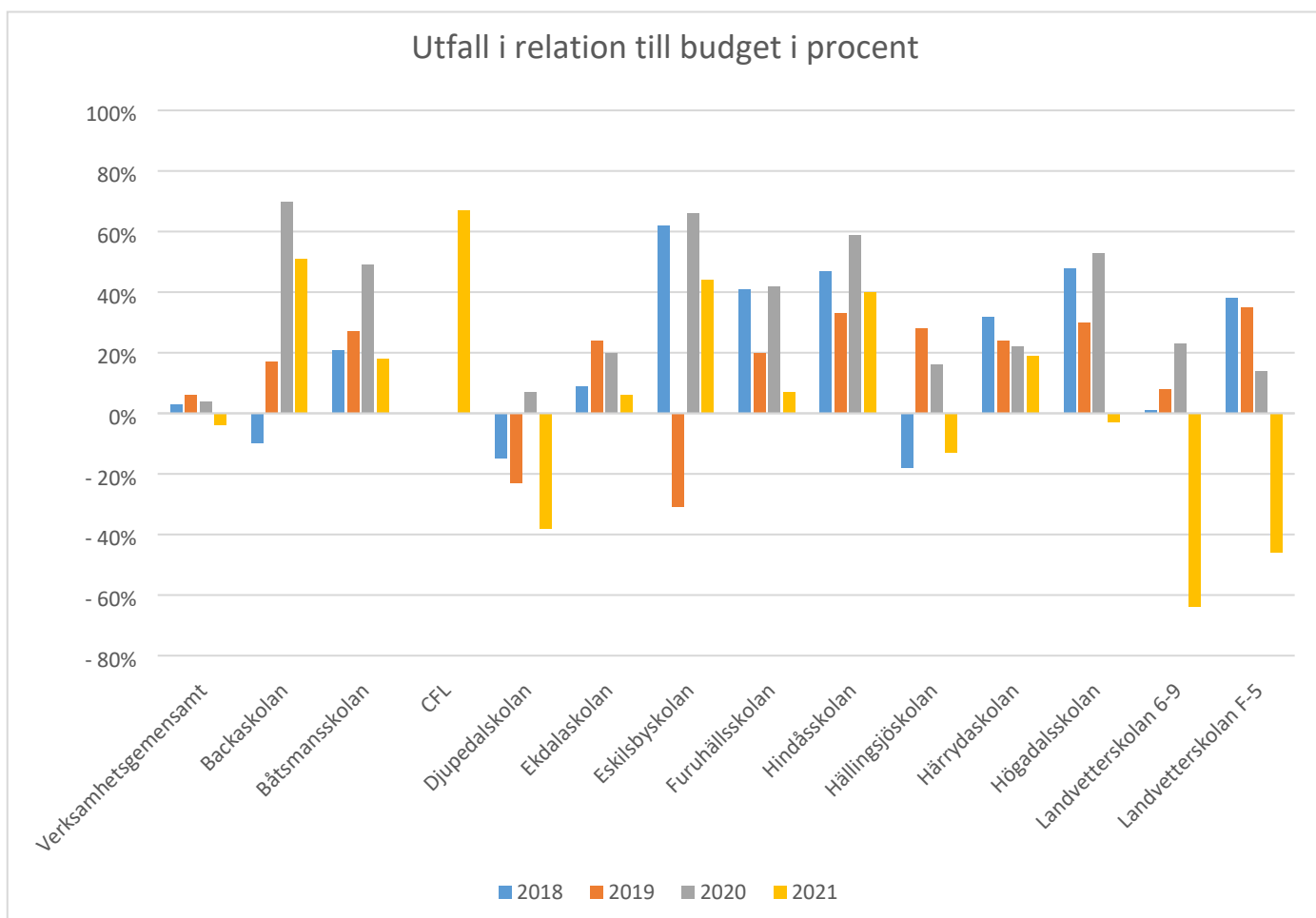
Budgeten för läromedel ökade med 1 tkr per elev till cirka 2 tkr 2018. Syftet med resursökningen var att ge rektorerna en ökad möjlighet till att vidta olika åtgärder eller göra inköp och aktiviteter för att höja elevernas måluppfyllelse. Inför år 2021 minskades anslaget med 1 tkr per elev i grundskolan och flyttades över till särskolan. Anledningen var främst elevökning inom särskolan och förändringen framgår av verksamhetsplanen.

Mellan 2018 till 2020 har läromedelsbudgeten lämnat ett överskott som till största delen har använts till personalförstärkningar. 2020 motsvarade överskottet den förstärkning som gjordes 2018. Diagrammet nedan beskriver budget och utfall i tkr.

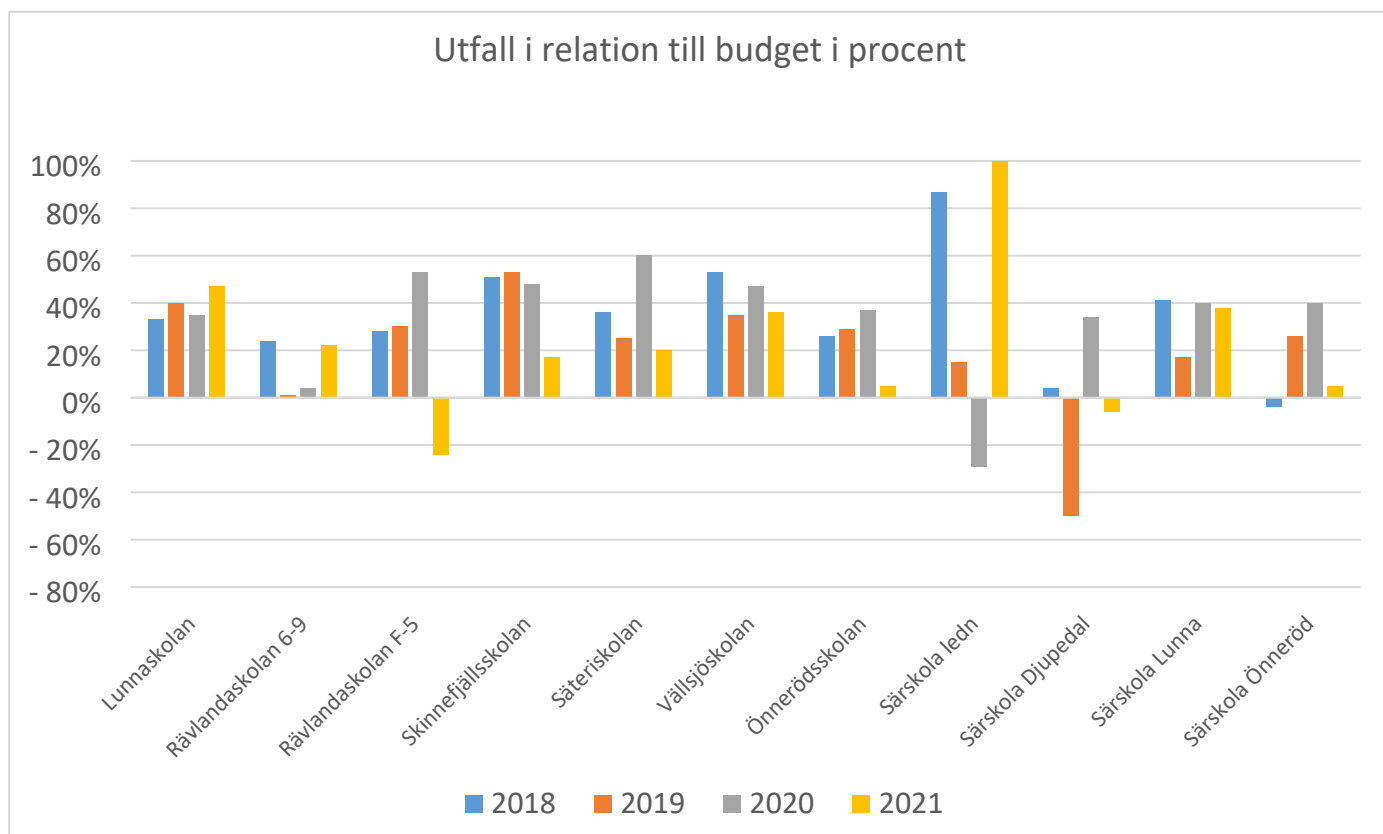

Utfallet för de enskilda skolorna gällande läromedel och lekmaterial under 2018–2021 redovisas nedan i två diagram. Ett negativt utfall innebär att mer pengar använts än vad som är budgeterat för läromedel.

Utfall i relation till budget i procent

År 2021 hade Djupedalsskolan, Hällingsjöskolan och Landvetterskolan ett negativt utfall, vilket innebär att mer pengar användes än vad som var budgeterat för läromedel vid dessa skolor. År 2020 hade däremot ingen av dessa skolenheter ett negativt utfall.

Särskola Önneröd hade år 2018 ett mindre negativt utfall för läromedelsbudgeten. Särskola Djupedal hade år 2019 ett negativt utfall och år 2020 hade särskolans ledning ett negativt utfall, vilket betyder att mer pengar användes för läromedel än vad som var budgeterat. De övriga skolorna eller enheterna i detta sammanhang hade inte ett negativt utfall under dessa år.

Nytt statsbidrag för läromedel

Regeringen beslutade den 2 mars 2023 att införa ett nytt statsbidrag för inköp av vissa läromedel. Statsbidraget gör det möjligt för skolhuvudmän att söka statsbidrag för att köpa läromedel till förskoleklassen, grundskolan och anpassade grundskolan. Statsbidraget kan användas till läroböcker som förlag har producerat. Det kan vara läroböcker med eller utan digitala komponenter, som är framtagna för att användas i undervisningen. Det går även att söka statsbidrag för lärarhandledningar som är framtagna för att fungera tillsammans med ett läromedel för att stödja planering och genomförande av undervisning. Bidraget kan användas för kostnader för inköpta läromedel under perioden 1 januari–31 december aktuellt bidragsår. Det innebär att bidraget kan användas till att ersätta kostnader en enhet har haft och väntas ha under det aktuella året. För bidragsomgången 2023 är de tillgängliga medlen 685 mnr. Från och med 2024 uppgår bidraget till ca 500 mnr per år. Alla huvudmän som kan ta del av bidraget får en

bidragsram. För Härryda kommun uppgår bidragsramen för 2023 till ca 3 mnkr.

Enkät till rektorer om tillgång till läromedel

I beredning av ärendet har rektorerna inkommit med synpunkter på tillgången till läromedel på skolenheterna. Majoriteten av rektorerna har angett att det finns behov av att förnya vissa läromedel. Det sker ett kontinuerligt arbete på skolorna med att komplettera läromedel och att inför varje nytt läsår säkerställa att de är relevanta och uppdaterade.

Skolorna upprättar skolplaner över läromedel som behöver kompletteras eller uppdateras. Under senare år har skolorna satsat mycket på digitala läromedel. Flera rektorer har kommenterat att de önskar prioritera fysiska läromedel i högre grad eftersom det är ett ständigt slitage på böcker. Dessutom behöver böcker bytas ut allt eftersom de blir inaktuella, till exempel vid förändringar i läroplanen.

Förvaltningens bedömning

Rektor har det ekonomiska ansvaret för skolans budget och kan därmed besluta om hur medlen används för att på bästa sätt ge eleverna de förutsättningar som behövs. Förvaltningen noterar att de flesta skolor har prioriterat personalförstärkningar över inköp av läromedel mellan 2018 och 2021.

Majoriteten av skolorna önskar uppdatera tillgången till vissa läromedel. Förvaltningen bedömer att det nya statsbidraget för läromedel 2023, tillsammans med enheternas skolplaner och förvaltningens resursökning genom extra förstärkning för läromedel, sammantaget skapar förutsättningar för god tillgång till läromedel i grundskolan.

Päivi Malmsten
Sektorschef

Dennis Pavlovic
Verksamhetschef

Sammanträdesdatum
2022-08-31

§ 169

Dnr 2022VFN336

Ordförandeinitiativ om uppdrag avseende läromedel i grundskolan

Beslut

Välfärdsnämnden ger förvaltning i uppdrag att redovisa på skolenhetsnivå, hur läromedelsbudgeten, som förstärktes med 50% i budgeten 2018, används och till vad. Förvaltningen ska redovisa eventuella kvarstående brister för läromedel på detaljnivå samt skolenheternas plan för att åtgärda eventuella brister. Vidare ska förvaltningen redovisa hur finansiering och utbyten sker för digitala hjälpmedel.

Sammanfattning av ärendet

Maria Kornevik Jakobsson (C) initierade ett ärende om uppdrag avseende läromedel i grundskolan i skrivelse daterad 29 augusti 2022.

Beslutsunderlag

- Skrivelse från Maria Kornevik Jakobsson (C) om uppdrag avseende läromedel i grundskolan 29 augusti 2022

Förslag till beslut på sammanträdet

Maria Kornevik Jakobsson (C) föreslår att välfärdsnämnden ger förvaltning i uppdrag att redovisa på skolenhetsnivå, hur läromedelsbudgeten, som förstärktes med 50% i budgeten 2018, används och till vad. Maria Kornevik Jakobsson (C) föreslår vidare att förvaltningen ska redovisa eventuella kvarstående brister för läromedel på detaljnivå, skolenheternas plan för att åtgärda eventuella brister samt hur finansiering och utbyten sker för digitala hjälpmedel.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om välfärdsnämnden bifaller Maria Kornevik Jakobssons förslag och finner att så sker.

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande